

موانع کار و اشتغال زنان

کار زنان اساساً در یک محدوده شغلی معین و متمرکز شده است. بخصوص در بخش خدمات جایکه یافتن کار آسانتر و اما دستمزد ها پایینتر و مصئونیتِ کاری کمتر است، زنان عمدتاً در پایین ترین سطح مشاغل خدماتی کار میکنند.

اشتغال زنان به فیصدی بسیار بالایی در کارهای غیر رسمی یا بازار سیاه را تشکیل میدهد، کارهاییکه نظارت و یا کنترل قانونی بر آنها وجود ندارد، اینگونه مشاغل فاقد مزایای کار تمام وقت دربخش مشاغل رسمی یعنی دستمزد های ثابت، مصئونیت کافی شغلی و بیمه های صحی و اجتماعی هستند.

در کشورهای صنعتی بین ۶۵ تا ۹۰ فیصد همه کارگران نیمه وقت زن هستند، بطور مثال زنان ۹۰ درصد نیروی کار نیمه وقت را درآلمان و بلجیم تشکیل میدهند، فی نفر این رقم در ایتالیا، یونان و امریکا ۶۵ درصد و در هالند ۶۳ فیصد است. مراقبت و نگهداری از کودکان و کار در خانه عوامل عمده هستند که زنان را وادار به کار نیمه وقت میکنند، در هر صورت چی در کار نیمه وقت و چی تمام وقت، زنان کمترین تضمین شغلی را دارند، زنان همچنین آخرین کسانی هستند که استخدام و اولین کسانی هستند که اخراج میشوند.

علی الرغم این موانع زنان هم احتیاج دارند و هم میخواهند کار کنند، طبق یک بررسی سازمان جهانی کار، در جمهوری چک ، فقط ۲۸ فیصد زنان متأهل خواهان ماندن در خانه در صورت درآمد کافی شوهران شان هستند این رقم در بلغاریا ۲۰ فیصد و در آلمان ۱۰ فیصد است.

انزوای زنان در مشاغلِ زنانه عامل مهمی در تفاوت دستمزد بین زنان و مردان است در کشورهای صنعتی ۷۵ فیصد زنان در کارهای با دستمزد پایینتر و عمدتاً کارهای خدماتی شاغل اند، ۱۵ تا ۲۰ فیصد در کارهای تولیدی و ۵ فیصد در کارهای زراعتی کار میکنند، در بسیاری از کشور های صنعتی از سال ۱۹۷۱ تا کنون ۳ حرفه که عمدتاً زنان را در آن استخدام کرده اند عبارت اند از: سکرتریت، حسابداری و فروشنده گی میباشد که از هر ۵ نفر زن شاغل یک نفر در این مشاغل کار میکند، در سال ۱۹۹۳ در کشورهای صنعتی پیشرفته، زنان ۸۰ فیصد مشاغل سکرتریت، ۵۷ فیصد کار های خدماتی و ۴۲ در فیصد مشاغل اداری و تخصصی مانند معلمی و نرسنگ را به عهده داشتند.

در بسیاری از صنایع که تولید اساساً به منظور صادرات وسیع در مناطق صنعتی از قبیل سنگاپور، کوریا و مالیزیا صورت میگیرد و تولید توأم با کار شدید و یکنواخت و پایین آوردن مصارف تولید به قیمت خرید ارزان نیروی کار است، ۸۰ فیصد نیروی کار را زنان تشکیل میدهند.

در جنوب شرق آسیا زنانه در صنایع صادراتی کار میکنند، کمترین دستمزد را دریافت میکنند، در سنگاپور، زنان در صنایع غیر زراعتی در سال ۱۹۹۳، ۷۲ فیصد مزد مردان را دریافت میکردند، در هانگ کانگ این رقم ۶۳ فیصد و در کوریای جنوبی ۷۵ فیصد مزد مردان در همان سال بود. حتی هنگامیکه زنان داخل مشاغل مردانه میشوند دستمزد آنان از مردان کمتر است. در کانادا، مدیران زن ۱۵ تا ۲۰ فیصد کمتر از مدیران مرد درآمد دارند.

آزار جنسی زنان در محیط های کار یک مشکل جهانی زنان کارگر است ۱۵ تا ۲۰ فیصد زنان کارکن در کشورهای صنعتی مورد آزار جنسی در محل کار واقع شده اند از قبیل لمس جنسی، نیشگون گرفتن، علایم و عبارات دال بر برقراری روابط جنسی تحمیلی با زنان از طرف عمدتاً سرپرستان و رؤسای مرد، این اعمال موجب فشار روحی فزینگی بر زنان امراض مختلف جسمی و روحی آنان گردیده است.

طبق یک سلسله تحقیقات انجام شده ۶ تا ۸ فیصد زنان به دلیل آزار جنسی در محل کار، کار شانرا تغییر داده اند بر اساس تحقیقات سازمان جهانی کار از هر ۱۲ زن شاغل در

اکثر کشورهای جهان، یک نفر به دلیل آزار و اذیت جنسی کارش را ترک میکنند، طبق همین بررسی این تصویر کاملی از مسأله نیست چرا که بسیاری از موارد آزار جنسی در بسیاری محلات کار در کشور های مختلف به مراجع مربوط گذارش نمیشود. طی سالهای اخیر فیصدی بیشتری از زنان به تنها نان آور خانواده تبدیل شده اند و ۴۵ فیصد خانواده های که توسط زنان شاغل سرپرستی میشوند، زیر خط فقر زنده گی میکنند.

یکی از عللی که این خانواده ها زیر فقر قرار دارند، موقعیت نا برابر و نا امن زنان در بازار کار است. ریشه کن کردن تبعیض و نابرابری در کار و اشتغال از جمله تبعیض جنسی با ریشه کن کردن مناسبات کار و تولید سرمایداری و تعویض آن با مناسبات کار و تولید مترقی کاملاً ممکن است، آن مناسبات اجتماعی که انسان در تفاهم با یکدیگر برای رفع نیازهای خود و برای ارتقاء، سعادت و نیکبختی خود تولید میکنند و در آن کار منبع استثمار انسان از انسان و یا عرصه رقابت برای بقاء نیست، بلکه فعالیت داوطلبانه و آزادانه برای پیشرفت و اعتلای فرد و جامعه است، اجبار نیست، یک نیاز است در اینصورت تبعیض در کار از جمله تبعیض جنسی، یک سره بی معنا میشود.

مقاله بااستفاده از احصایه و ارقام «سازمان جهانی کار» و احصایه نشر شده از سوی اتحادیه اروپا تنظیم و نوشته شده است و در آستانه صدمین سالگرد هشتم مارچ به نشر سپرده میشود.

08032008

www.ayenda.org